

Briselē, 2023. gada 14. februārī
(OR. en)

6289/23

COH 18
CLIMA 68
ENER 72
ENV 121
SOC 92
FIN 168

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2023. gada 14. februāris
Saņēmējs:	Delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	5884/23
Temats:	Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 22/2022 "ES atbalsts ogļu reģioniem: ierobežots uzsvārs uz sociālekonomisko un enerģētikas pārkārtošanu" – Padomes secinājumi (14.2.2023.)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 22/2022 "ES atbalsts ogļu reģioniem: ierobežots uzsvārs uz sociālekonomisko un enerģētikas pārkārtošanu", kurus Padome (Ekonomika un finanses) apstiprināja 3931. sanāksmē 2023. gada 14. februārī.

PADOMES SECINĀJUMI

par Īpašo ziņojumu Nr. 22/2022 "ES atbalsts ogļu reģioniem: ierobežots uzsvars uz sociālekonomisko un enerģētikas pārkārtošanu"

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

- (1) ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Revīzijas palātas (turpmāk "Revīzijas palāta") Īpašo ziņojumu Nr. 22/2022 un Komisijas atbildes saistībā ar ziņojumu;
- (2) NORĀDA, ka Revīzijas palāta attiecībā uz septiņu ES ogļu reģionu izlasi pārbaudīja, vai ES atbalsts 2014.–2020. gada periodā no Eiropas Sociālā fonda (ESF), Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Kohēzijas fonda ir efektīvi veicinājis šo reģionu sociālekonomisko un enerģētikas pārkārtošanu. Palāta galveno uzmanību pievērša tam, vai:
 - ir nodrošinātas atbilstīgas apmācības un palīdzība atlaistajiem darbiniekiem ar ogļēm saistītās nozarēs;
 - dalībvalstis kopā ar Komisiju ir apzinājušas sociālekonomiskās attīstības vajadzības un attiecīgi mērķtiecīgi noteikušas tām līdzekļus;
 - siltumnīcefekta gāzu emisijas no katlu ogļēm ir samazinājušās atbilstoši ES katlu ogļu ražošanas apjoma kritumam;
- (3) ATZĪST, ka šīs revīzijas konstatējumu un ieteikumu mērķis ir palīdzēt izmaksu ziņā lietderīgi īstenot Taisnīgas pārkārtošanās fondu (TPF);

4. PIENĒM ZINĀŠANAI ziņojumā izklāstītos konstatējumus, jo īpaši to, ka:
- atlaistajiem ogļrūpniecības darbiniekiem bija pieejamas ES finansētas apmācības, bet trūkst datu par dalību tajās;
 - atlasītie ogļu reģioni izmantoja ES līdzekļus teritoriālajai kohēzijai, liekot ierobežotu uzsvāru uz sociālekonomisko un enerģētikas pārkārtošanu;
 - līdz šim ES atbalstam ogļu reģioniem ir bijis ierobežots uzsvārs un ietekme uz darbviētu radīšanu un enerģētikas pārkārtošanu;
 - neraugoties uz vispārēju progresu, dažās dalībvalstīs ogles joprojām ir nozīmīgs siltumnīcefekta gāzu emisiju avots;
 - ziņošana par metāna emisijām no slēgtām vai pamestām raktuvēm nav bijusi ne pietiekami uzticama, ne pieprasīta;
5. UZSVER, ka dalībvalstīm ir grūtības efektīvi izmantot TPF pārkārtošanas sociālekonomisko un vidisko izmaksu samazināšanai, ņemot vērā fonda *NextGenerationEU* līdzekļu ierobežoto termiņu un notiekošo Krievijas agresijas karu pret Ukrainu; tādēļ AICINA Komisiju cieši sadarboties ar dalībvalstīm un pastāvīgi palīdzēt tām īstenot attiecīgos ieguldījumus, tostarp liēlus pārkārtošanās projektus;

6. PIEKRĪT Komisijas viedoklim, ko tā paudusi savās atbildēs uz Revīzijas palātas ziņojumā izklāstītajiem konstatējumiem un ieteikumiem, jo īpaši tam, ka:
- ogļu reģionu "sociālekonomiskā un enerģētikas pārkārtošana" nebija konkrēts mērķis tiesiskajā regulējumā, kas veido pamatu 2014.–2020. gada kohēzijas politikas fondiem, un laikā, kad notika sarunas par 2014.–2020. gada programmām, dalībvalstīm nebija noteikts pienākums nodrošināt īpašu attieksmi pret ogļu reģioniem;
 - trūka datu par atlaisto ogļrūpniecības darbinieku dalību ES finansētās apmācībās, jo nebija juridiskas prasības vākt datus par dalību attiecībā uz šo konkrēto grupu;
 - 2021.–2027. gada plānošanas periodā Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma un tā TPF pīlāra plānošanā ir pilnībā ņemtas vērā ogļu, kūdras un degslānekļa reģionu, kā arī oglekļietilpīgo reģionu vajadzības;
 - pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā 2022. gada februārī Komisija atzina, ka tuvākajā laikā dalībvalstīm varētu būt nepieciešams palielināt ogļu patēriņu pirms pārejas uz atjaunīgiem energoresursiem, lai mazinātu atkarību no Krievijas fosilajām degvielām, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti 2030. gada enerģētikas un klimata mērķrādītāji;
 - lai gan Komisija atzīst īstermiņa pasākumus, tā arī aicināja paātrināt ES pāreju uz atjaunīgiem energoresursiem, lai ātri samazinātu importu, bet vienlaikus sasniegtu 2030. un 2050. gada enerģētikas un klimata mērķus;

7. PIENĒM ZINĀŠANAI Revīzijas palātas ieteikumus un AICINA Komisiju:

- apstiprinot vēl neiesniegtos taisnīgas pārkārtošanās teritoriālos plānus un programmas, kā arī apstiprinot grozījumus taisnīgas pārkārtošanās plānos un programmās un uzraugot un ziņojot par to īstenošanu, pārbaudīt, vai dalībvalstis efektīvi un lietderīgi izmanto TPF līdzekļus, lai mazinātu sociālekonomisko ietekmi, ko rada pāreja uz klimatneitralitāti ogļu un oglekļietilpīgos reģionos;
 - izplatīt labas prakses piemērus attiecībā uz metāna emisiju mērīšanu slēgtās vai pamestās ogļraktuvēs un to pārvaldīšanu.
-